

ঠাকৰেৰ প্ৰাগজী আনন্দজী

বনাম

মনসুখ অম্বালাল (মৃত) তেওঁৰ উত্তৰসূৰীসমূহ আৰু আইনী

প্ৰতিনিধিসমূহৰ জৰিয়তে আৰু অন্যান্য

২৮ নৱেম্বৰ, ১৯৯৬

[ন্যায়াধীশ কে. ৰামাস্বামী আৰু ন্যায়াধীশ জি. টি. নানৱতী]

হিন্দু আইন - যৌথ পৰিয়ালৰ সম্পত্তি - বিভাজন - দুই ভ্ৰাতৃ পি. আৰু ডি.-
এ যৌথ পৰিয়ালৰ সম্পত্তি ক্ৰমে দুটা বাসগৃহ উত্তৰাধিকাৰসূত্ৰে লাভ কৰে - ডি আৰু
তেওঁৰ পিতৃয়ে উত্তৰদাতাক সম্পত্তি বন্ধকত দিয়ে - আপোচৰ মাজৰে বন্ধকী মোকলাই
অনা হয় - নিম্ন আদালতৰ দ্বাৰা লিপিবদ্ধ কৰা তথ্য অনুসৰি বন্ধকী মুকলি কৰাৰ
বিবেচনা বন্ধক ৰাখোঁতাৰ হাতত সম্পত্তি নসঁপাকৈ অকল কাকতে-পত্ৰই বন্ধকত ৰাখি
কৰা হৈছিল - প্ৰশ্ন হৈছে যে আবেদনকাৰীগৰাকী সম্পত্তিৰ দুটা সমান ভাগ কৰা
বিভাজন আৰু তেনে এটা ভাগ লাভ কৰাৰ অধিকাৰী হয় নে নহয় - দুয়োটা বাসগৃহ
পি. আৰু ডি. ভ্ৰাতৃদ্বয়ে উত্তৰাধিকাৰসূত্ৰে লাভ কৰা যৌথ পৰিয়ালৰ সম্পত্তি হোৱাৰ
পৰিপ্ৰেক্ষিতত তেওঁলোক বিভাজনৰ বাবে আইনগতভাৱে যোগ্য - কিন্তু এয়া বন্ধকী
মুকলিৰ চৰ্তসাপেক্ষে হ'ব।

দেৱানী আপীলীয় ক্ষেত্ৰাধিকাৰ : ১৯৮১-ৰ দেৱানী আবেদন সংখ্যা ৩৮১।

১৯৭৫-ৰ দ্বিতীয় আবেদন সংখ্যা ৪৪৪-ত গুজৰাট উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ১৩.২.৮০ তাৰিখৰ ৰায়দান আৰু আদেশৰ পৰা।

আবেদনকাৰীৰ হৈ বিমল দাভে।

উত্তৰদাতাসকলৰ হৈ এচ. চি. পেটেল।

আদালতৰ দ্বাৰা নিম্নলিখিত আদেশ প্ৰদান কৰা হ'ল :

প্ৰাগজী আনন্দজী আৰু দামজী আনন্দজী ককায়েক-ভায়েক। আঞ্জাৰত থকা বাসগৃহ নং ২৪৭ আৰু ২৪৮ যৌথ পৰিয়ালৰ সম্পত্তি। এয়া দেখা গৈছে যে ১৯৫৬ চনৰ ১৮ ডিছেম্বৰত তেওঁলোকৰ পিতৃ আনন্দজী আৰু দ্বিতীয় বিবাদী দামজীয়ে এই সম্পত্তি বন্ধকত দিছিল যিখিনি স্বীকাৰ কৰা অনুসৰি প্ৰদৰ্শক ২৭-ত স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰা ধৰণে তেওঁলোকৰ সন্মতিক্ৰমে এক আপোচেৰে মুকলি কৰা হৈছিল। আবেদনকাৰীৰ পিতৃ প্ৰাগজীয়ে দাবী কৰে যে প্ৰথমটো বন্ধকীৰ মুকলিৰ বিবেচনা তেওঁলোকৰ ধনেৰে কৰা হৈছিল। সকলো আদালতৰ দ্বাৰা লিপিবদ্ধ তথ্য হৈছে যে উক্ত সম্পত্তি দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে বন্ধকৰ পৰা মুকলি কৰাৰ বিবেচনা প্ৰথম বিবাদী মনসুখলাল অম্বালালৰ পক্ষে তেওঁৰ হাতত সম্পত্তি নসঁপাকৈ অকল কাকতে-পত্ৰই বন্ধকত ৰাখি কৰা হৈছিল। প্ৰাগজীয়ে গোচৰ সংখ্যা ৬৬/৬৯ দাখিল কৰি দামজী আৰু আনন্দজীৰ দ্বাৰা কাৰ্যকৰী হোৱা ১৯৫৮ চনৰ ৩০ ছেপ্টেম্বৰৰ দ্বিতীয় বন্ধকীয়ে তেওঁক সাঙুৰি নোলোৱাৰ ঘোষণাৰ দাবী কৰিছিল। লগতে তেওঁ উক্ত সম্পত্তিৰ বিভাজন তথা তেওঁৰ অংশটোৰ ওপৰত দখলৰ অধিকাৰো বিচাৰিছিল। তেওঁ লগতে আবেদনত দৰ্শাইছিল যে প্ৰথম বন্ধকীৰ মুকলিৰ পাছত এক মৌখিক বিভাজন হৈছিল য'ত বাসগৃহ নং ২৪৮ তেওঁৰ ভাগত পৰিছিল আৰু বাসগৃহ নং ২৪৭ দামজীৰ ভাগত

পৰিছিল। কিন্তু এই আবেদন সকলো আদালতৰ দ্বাৰা নাকচ কৰা হৈছিল। ইয়াত ৰায় দিয়া হৈছিল যে বাসগৃহ নং ২৪৭ আৰু ২৪৮ যৌথ পৰিয়ালৰ সম্পত্তি য'ত আবেদনকাৰীৰ পিতৃ প্ৰাগজী আৰু দ্বিতীয় বিবাদী দামজীৰ সম্পত্তিত সমান ভাগৰ অধিকাৰ আছে। নিম্ন আদালতসমূহৰ দ্বাৰা লিপিবদ্ধ কৰা তথ্য হৈছে যে ১৯৫৮-ৰ ৩০ ছেপ্টেম্বৰৰ বন্ধকে দুয়োপক্ষকে সাঙুৰি লয়।

এই তথ্যসমূহৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত প্ৰশ্নটো হৈছে যে: আবেদনকাৰীগৰাকী দুটা সমান ভাগত কৰা সম্পত্তিৰ বিভাজন আৰু তেনে এটা ভাগ লাভ কৰাৰ অধিকাৰী হয় নে নহয়? দুয়োটা বাসগৃহ প্ৰাগজী আৰু দামজী ভ্ৰাতৃত্বদ্বয়ে উত্তৰাধিকাৰীসূত্ৰে লাভ কৰা যৌথ পৰিয়ালৰ সম্পত্তি হোৱা তথ্যৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত তেওঁলোক বিভাজনৰ বাবে আইনগতভাৱে যোগ্য। কিন্তু এয়া প্ৰদৰ্শক ৩৮-ৰ অধীনত অৰ্থাৎ ৩০ ছেপ্টেম্বৰ, ১৯৫৮ তাৰিখে প্ৰথম বিবাদী মনসুখলালৰ পক্ষে কাৰ্যকৰী হোৱা বন্ধকীৰ মুকলিৰ চৰ্তসাপেক্ষে হ'ব। সেই অনুসৰি বাসগৃহকেইটা দুটা সমান ভাগত বিভাজনৰ আৰু আবেদনকাৰীক তাৰে এটা ভাগ প্ৰদান কৰাৰ প্ৰাৰম্ভিক আদেশ দিয়া হৈছিল। প্ৰাৰম্ভিক আদেশ কাৰ্যকৰী কৰাৰ আগতে আৰু চূড়ান্ত আদেশ প্ৰদান কৰাৰ আগতে বন্ধক ঋণ পৰিশোধ কৰি মনসুখলালৰ পক্ষে কাৰ্যকৰী হোৱা বন্ধকী, প্ৰদৰ্শক ৩৮ মুকলি কৰাৰ বাবে আৰু তাৰপাছত সম্পত্তিৰ সীমা বিভাজন কৰাৰ বাবে আবেদনকাৰীগৰাকী মুক্ত। যদি দ্বিতীয় বিবাদীগৰাকীয়ে তেওঁৰ ভাগৰ বন্ধকৰ ঋণ পৰিশোধ নকৰে, তেন্তে সমস্ত ৰাশি আবেদনকাৰীয়ে পৰিশোধ কৰিব যিটো পৰিস্থিতিত দ্বিতীয় বিবাদীগৰাকীৰ ষ্টাম্প আৰু পঞ্জীয়নত স্পষ্টকৈ থকা তেওঁৰ অংশৰ ওপৰত অধিকাৰ নাথাকিব আৰু আবেদনকাৰীয়ে ৰাশি পৰিশোধৰ বাবে বিচাৰ আদালতৰ পৰা যথায়ুক্ত নিৰ্দেশাৱলী বিচাৰিব পাৰিব।

সেই অনুসৰি আবেদন মঞ্জুৰ কৰা হ'ল। কিন্তু এই পৰিস্থিতিত ব্যয় অবিহনে।

আবেদন মঞ্জুৰ কৰা হ'ল।

* * * * *

অনুবাদ – ভাস্মতী গোস্বামী, কনিষ্ঠ অনুবাদক, গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

DISCLAIMER

"The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation".

(“স্থানীয় ভাষালৈ অনুদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাবে অন্য ক্ষেত্ৰত অনুদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বিবেচিত হ'ব।”)